

Informe jurídic del Plec de clàusules administratives particulars que regula la contractació del servei “COORDINACIÓ DE SEGURETAT I SALUT DE LES OBRES DE MILLORA DE RECUPERACIÓ DEL SISTEMA INFERIOR DE TERRASSES DEL BAIX TER. MEANDRE DE COLOMERS, EN EL MARC DEL PLA DE RECUPERACIÓ, TRANSFORMACIÓ I RESILIÈNCIA - FINANÇAT PER LA UE - NEXT GENERATION”

Plantejament

Se sotmet a informe jurídic previ a l'aprovació per part de l'òrgan de contractació el Plec de clàusules administratives particulars (PCAP) del contracte especificat a l'encapçalament finançat amb l'instrument europeu de recuperació Next Generation EU (NGEU) mitjançant el Mecanisme de Recuperació i Resiliència (MRR).

La Direcció General de Contractació Pública (DGCP) ha dictat la Instrucció 2/2021 per la qual s'aproven els models de plec de clàusules i altra documentació dels expedients de contractació de l'Administració de la Generalitat i el seu sector públic finançats amb fons procedents del MRR i els fons REACT-EU. Aquests models han estat actualitzats per la Instrucció 1/2022, Instrucció 1/2023, i en darrer terme, Instrucció 2/2023 de la DGCP.

El PCAP objecte d'informe segueix el model de plec aprovat per la DGCP sense variar-se el seu contingut de forma substancial. En el cas d'utilitzar els models de plec no serà necessari emetre l'informe jurídic preceptiu d'acord amb la Instrucció 2/2021 i l'article 16.2 del Decret llei 5/2021, de 2 de febrer, pel que s'aproven mesures urgents per a la implementació i gestió dels fons procedents del Mecanisme de Recuperació i Resiliència i del fons REACT-EU per a l'Administració de la Generalitat i el seu sector públic.

Objecte i règim jurídic

El PCAP que es sotmet a informe regula la licitació d'un contracte de serveis que té per objecte el descrit a l'apartat A del quadre de característiques i que consisteix en la coordinació de seguretat i salut de les obres per a l'execució del Projecte de recuperació del sistema inferior de Terrasses del Baix Ter. Meandre de Colomers, al TM de Colomers i

Foixà. L'actuació està inclosa al Programa de mesures del Pla de gestió del districte de conca fluvial de Catalunya per al període 2022-2027, aprovat per Acord GOV/108/2023, de 16 de maig, amb els codis A2.042 Recuperació ecològica del Baix Ter, des del Congost (TM de Sant Julià de Ramis i Celrà) fins a la C-252/C-851 (TM de Verges). També s'indica que aquesta coordinació de seguretat i salut correspon a una actuació de prevenció de la inundabilitat incorporada a les actuacions finançades amb fons europeus Next Generation EU, i inclosa al Pla d'actuacions de protecció i adaptació al risc d'inundació i integració ambiental a nuclis urbans, amb càrrec a la inversió 2 (Seguiment i restauració d'ecosistemes fluvials, recuperació d'aqüífers i mitigació del risc d'inundació) del component 5 del Pla de recuperació, transformació i resiliència.

La necessitat d'aquest contracte deriva de les exigències, quant a les disposicions mínimes de seguretat i salut en les obres, previstes per la normativa de prevenció de riscos laborals. La insuficiència de mitjans interns per donar cobertura a aquest contracte es justifica en l'elevat volum, especialització i complexitat de les d'obres que executa l'ACA, i, en què la funció del personal de l'Àrea d'Execució d'Actuacions és la del seguiment tècnic i administratiu de les obres.

S'incorpora en aquest apartat el codi CVP que identifica l'activitat econòmica objecte del contracte relatiu a un servei que constitueix una prestació de caràcter intel·lectual en els termes que estableix a disposició addicional 41ena de la LCSP. L'objecte que es contracta s'encabeix en la tipologia contractual que defineix l'article 17 de la LCSP. El detall tècnic del contracte es preveu al Plec de prescripcions tècniques particulars (PPTP).

Es justifica que no es pot dividir en lots l'objecte del contracte, d'acord amb l'article 99.3 b) de la LCSP, per raó de la necessària coordinació tècnica d'una obra completa i d'un únic responsable que assumeixi la responsabilitat dels treballs.

De conformitat amb l'article 9.3 del TRLMAC, el contracte té naturalesa administrativa essent l'ordre jurisdiccional contenciós administratiu el competent per resoldre les qüestions litigioses entre les parts. És d'aplicació el règim jurídic establert a la LCSP i, tractant-se d'un contracte finançat amb fons del MRR, són d'aplicació també les especialitats previstes en el capítol III del títol IV del Real Decreto-Ley 36/2020, de 30 de diciembre, por el que se aprueban medidas urgentes para la modernización de la Administración Pública y para la ejecución del Plan de Recuperación, Transformación y Resiliencia (RDL 36/2020), i, del títol 4 del Decret llei 5/2021, de 2 de febrer, pel que s'aproven mesures urgents per a la implementació i gestió dels fons procedents del Mecanisme de Recuperació i Resiliència i del fons REACT-EU per a l'Administració de la Generalitat i el seu sector públic (DL 5/2021).

El contracte té un valor estimat de 17.864,21 € (més IVA) i, en aplicació de l'article 22.1.b) de la LCSP, no està subjecte a regulació harmonitzada.

Procediment d'adjudicació i tramitació de l'expedient

L'apartat F del quadre de característiques regula que l'adjudicació del contracte es realitza per tramitació ordinària mitjançant el procediment d'adjudicació obert simplificat previst a l'article 159 de la LCSP. Tot i que per l'import estimat del contracte podria ser d'aplicació la tramitació del procediment obert simplificat abreujat d'acord amb l'article 51 del RDL 36/2020, en tractar-se d'un contracte que té per objecte prestacions de caràcter intel·lectual és d'aplicació l'article 52 del citat RDL, normativa que regeix en el present contracte per estar finançat amb fons del MRR. Aquest article 52 permet utilitzar el procediment simplificat en contractes no subjectes a regulació harmonitzada sempre i quan els criteris sotmesos a judici de valor no superin el 45% del total en contractes en què s'executin prestacions de caràcter intel·lectual, com l'actual.

El procediment de licitació i d'adjudicació es realitza mitjançant l'Eina de Sobre Digital.

D'acord amb la disposició addicional quinzena de la LCSP la tramitació de la licitació comporta la pràctica de les notificacions i comunicacions que en derivin per mitjans exclusivament electrònics, mitjançant el sistema e-NOTUM i la Plataforma de Serveis de Contractació Pública de la Generalitat de Catalunya. Així mateix, d'acord amb la disposició transitòria tercera de la LCSP i l'article 159.4.a) de la LCSP, comporta l'obligació per a les empreses licitadores d'estar inscrites al Registre Electrònic d'Empreses Licitadores (RELI) o en el Registre Oficial de Licitadors i Empreses Classificades del Sector Públic (ROLECE) a la data final de la presentació d'ofertes. No obstant això, per tal de no limitar la concurrència, també es considera admissible la proposició de l'empresa licitadora que acrediti haver presentat la sol·licitud d'inscripció en el corresponent Registre juntament amb la documentació preceptiva, sempre que aquesta sol·licitud sigui de data anterior a la data final de presentació de les ofertes.

Contingut del plec de clàusules administratives particulars

Amb les corresponents adaptacions a la tipologia del contracte licitada i sense introduir variacions substancials, el contingut del PCAP s'adequa al contingut del plec de clàusules administratives particulars per als procediments oberts simplificats aprovat per la DGCP mitjançant la Instrucció 2/2021 (actualitzat per la Instrucció 1/2022, 1/2023 i 2/2023). Amb aquesta instrucció es dona compliment a l'article 16 del RD 5/2021 i s'aproven els models de plecs de clàusules adaptats a les especificats en matèria de contractació pública establertes en els articles 49-58 del RDL 36/2020 i en els articles 12-17 del DL 5/2021.

L'objecte del contracte es regula a la clàusula primera per remissió a l'apartat A del quadre de característiques.

La clàusula segona, relativa a la necessitat i idoneïtat de la contractació, remet a l'informe justificatiu de la contractació i a l'apartat A del quadre de característiques.

La clàusula cinquena determina el règim jurídic del contracte i s'enuncia la normativa aplicable en matèria de contractació pública, principalment la LCSP, i la resta de normativa dictada per als contractes finançats amb fons europeus del Next Generation EU. D'entre aquesta s'hi troba l'Ordre HFP/55/2023, de 24 de gener, relativa a l'anàlisi sistemàtica del risc de conflicte d'interès en els procediments que executen el Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència. Aquesta ordre regula el contingut mínim de la declaració d'absència de conflicte d'interès que han de signar tant l'òrgan de contractació com els membres de la Mesa de Contractació i el procediment per a la realització de l'anàlisi del risc de conflicte d'interès mitjançant l'eina informàtica estatal de data mining, procediment que s'ha de fer abans de la valoració de les ofertes. Aquestes previsions s'han traslladat en el PCAP en les clàusules onzena i dotzena i en l'annex 9B que recull el model de la declaració responsable que han de signar tots els participants en el procés de preparació i tramitació de l'expedient. Així mateix, també es preveu l'aplicació del Pla de mesures antifrau de l'ACA aprovat per Resolució ACC/3094/2022, d'11 d'octubre i publicat al DOGC 8773, de 17 d'octubre de 2022.

Les dades econòmiques del contracte es contemplen a l'apartat B del quadre de característiques i a la clàusula tercera del PCAP. D'acord amb l'article 102.4 de la LCSP el preu del contracte es determina per preus unitaris. El valor estimat del contracte és de 17.864,21 € (més IVA), incorpora l'import de licitació 15.155,56 € (més IVA) i un increment màxim del 20% de la fase 2 del contracte (treballs durant l'execució de les obres). El pressupost base de licitació inclou l'IVA i té un valor de 18.338,23 €. En la determinació de l'import de licitació es tenen en compte el preu, termini i dedicacions establertes en el PPTP d'acord amb l'article 309 de la LCSP. La justificació dels càlculs es recull al PPTP i a l'annex 1 del PCAP. Respecte de l'adequació dels imports i del seu càlcul s'estarà al que informi l'OCEF en l'informe de fiscalització corresponent.

Consta a l'apartat C del quadre de característiques i a l'apartat cinquè de la clàusula tercera del PCAP que s'han complert tots els tràmits per assegurar l'existència de crèdit per al pagament de l'objecte del contracte, indicant l'import assignats als exercicis pressupostaris 2024 i 2025, la identificació del projecte, el compte comptable al que s'imputarà la despesa i la seva descripció. Es fa constar que el contracte està finançat amb fons europeus de recuperació Next Generation i per l'abast plurianual de l'expedient s'incorpora la resolució del Director que autoritza el compromís de despesa.

L'apartat D del quadre de característiques i la clàusula quarta del PCAP fixen un termini total de durada del contracte de 9 mesos, termini que és la suma dels terminis parcials previstos per a cadascuna de les fases. El termini d'execució del contracte és de 9 mesos. Es preveuen 3 fases en el contracte (Treballs previs, treballs durant l'execució de les obres i treballs finals) i s'assigna a cadascuna d'elles un termini (1, 7, 1 mesos).

Atès el caràcter complementari d'aquest contracte s'indica que l'ACA procurarà coordinar la signatura del contracte principal d'obres i dels seus complementaris (l'actual de coordinació de seguretat i salut, i el de direcció de les obres).

En aquesta licitació no s'admeten variants.

Tal i com s'especifica a la clàusula onzena i a la lletra F del quadre de característiques, es presenten dos sobres vist que el plec preveu conjuntament criteris d'adjudicació que depenen d'un judici de valor i criteris quantificables de forma automàtica

Es requereixen requisits de solvència econòmica i financera, i, tècnica o professional ja que no és exigible la classificació en els contractes de serveis d'acord amb l'article 77.1.b) de la LCSP. En relació amb la solvència econòmica i financera, d'acord amb l'article 87.1.a) de la LCSP, es demana que el volum anual de negocis referit a l'any de major volum dels tres últims conclusos sigui d'almenys de 17.864,21€ (més IVA). Aquesta solvència és proporcional amb l'objecte del contracte atès que l'import exigít no supera l'import d'1,5 del valor estimat del contracte que és el màxim permès per la llei. Quant a la solvència tècnica o professional, segons l'article 90.1.a) de la LCSP, es demana una relació dels principals treballs, de naturalesa igual o similar a l'objecte del contracte, realitzats pel licitador en el curs dels tres últims anys i s'indica expressament que han de ser en l'àmbit de l'objecte del contracte (coordinacions de seguretat i salut d'obra civil). A més, en la relació s'haurà d'indicar l'import, les dates i el destinatari, i, l'import anual que l'empresari haurà d'acreditar com a executat durant l'any de major execució del període citat haurà de ser com a mínim l'equivalent al 70% del valor estimat del contracte. La solvència prevista en el PCAP s'adequa al que disposa l'article 16.1.b) del DL 5/2021 atès que no supera l'establerta com a mínima per la normativa bàsica de contractació i s'admet la reciprocitat per a l'acreditació de la solvència de les empreses estrangeres no comunitàries a la clàusula desena del PCAP.

En aplicació de les previsions de l'article 76.2 de la LCSP, s'exigeix als licitadors, a més d'acreditar la seva solvència, la presentació d'un compromís d'adscripció permanent dels membres principals de l'equip tècnic descrit al PPTP i proposat a l'oferta, compromís que s'ha de formalitzar segons el model de l'annex 3 del PCAP. En aquest compromís no es podran incloure els noms de les persones de l'equip, ni tampoc cap altre dada identificativa, advertint-se de l'exclusió del licitador de la licitació en cas d'incompliment. Aquest compromís quedarà integrat en el contracte, i constitueix una obligació essencial d'acord amb l'article 76.2, als efectes previstos a l'article 211 de la LCSP.

No s'exigeixen certificats acreditatius del compliment de les normes de garantia de la qualitat i de gestió mediambiental.

Els criteris d'adjudicació s'especifiquen en l'apartat H del quadre de característiques i depenen d'una pluralitat de criteris qualitius i econòmics basats en el principi de millor relació qualitat-preu, de conformitat amb l'article 131.2 de la LCSP.

D'acord amb l'article 16.1.e) del RD 5/2021, el PCAP incorpora la fórmula de valoració aprovada per la DGCP en la Directriu 1/2020, de 23 de juny de 2020, d'aplicació de fórmules de valoració i puntuació de les proposicions econòmica i tècnica.

S'indica que la valoració màxima de la qualitat de les ofertes serà de 80 punts sobre un total de 100 prioritzant-se els criteris automàtics tal i com preveu l'article 16.1.c) del RD 5/2021. Aquesta valoració es desglossa, d'una banda, en criteris sotmesos a judici de valor (memòria tècnica descriptiva i anàlisi del projecte, i sistemes per al seguiment, control i gestió) amb una puntuació màxima de 31 punts. Per l'altra, en criteris de qualitat automàtics detallats a l'annex 4 del PCAP (experiència del coordinador i del suplent de seguretat i salut, classificació ambiental del vehicle, funcions de les dones dins l'equip) fins a un màxim de 49 punts. D'entre els criteris de qualitat establerts es valoren aspectes mediambientals (d'eficiència energètica) i aspectes socials (foment de la contractació femenina) donant-se així compliment al que disposa l'article 16.1.d) del RD 5/2021.

Per a la valoració econòmica de les ofertes s'aplicarà la fórmula que s'indica amb una puntuació màxima de 20 punts, no superant-se així el percentatge màxim indicat a l'article 16.1.c) del RD 5/2021. Els licitadors tan sols faran una oferta sobre el preu màxim de licitació i s'aplicarà la baixa que resulti de l'adjudicació per igual a totes les fases del contracte.

L'oferta econòmica s'ha d'ajustar al model de l'annex 5 del PCAP, la presentació de l'oferta de qualitat sotmesa a criteris automàtics s'ha d'ajustar al model de l'annex 4 del PCAP, mentre que la sotmesa a judici de valor s'ha d'ajustar a les previsions de l'apartat H del quadre de característiques quant a format, contingut i extensió.

D'acord amb les previsions de l'article 149 de la LCSP, l'apartat I del quadre de característiques regula els criteris per a la determinació de l'existència de baixes presumptament anormals i els conceptes que s'empraran per a la seva justificació pels licitadors en aquets supòsits. La clàusula 13.4 del PCAP detalla el procediment contradictori que caldrà seguir en aquests casos un cop classificades les ofertes.

L'apartat J del quadre de característiques indica la documentació que ha de presentar l'oferta millor valorada abans de l'adjudicació (declaració responsable respecte la viabilitat tècnica, econòmica i de terminis de la seva proposta, declaració responsable sobre la tipologia de vehicle ofert, l'acreditació documental del compromís d'adscripció de mitjans personals, i, l'acreditació de la participació oferta del coordinador/suplent de seguretat i salut de les obres en tasques similars a l'objecte del contracte); la resta de la documentació que ha de presentar el licitador proposat com a adjudicatari es recull a la clàusula catorzena del PCAP. Després de l'adjudicació, l'adjudicatari ha de presentar l'assegurança de responsabilitat civil, el visat del coordinador de seguretat i salut, la declaració d'absència de conflicte d'interès, la declaració de cessió i tractament de dades en relació amb l'execució d'actuacions del Pla de recuperació, transformació i resiliència, la declaració de compromís en relació amb l'execució d'actuacions del Pla de recuperació, transformació i resiliència i la declaració responsable sobre el compliment del principi de no causar perjudici significatiu als sis objectius mediambiental segons el Reglament (UE) 2020/852. El PCAP incorpora models d'aquestes declaracions en els seus annexos. També es demana als licitadors la declaració responsable sobre situacions de possible

conflicte d'interès i una declaració als efectes del tractament de dades personals tant pels licitadors com per l'adjudicatari en aplicació de l'article 122 de la LCSP.

No s'exigeix garantia provisional d'acord amb l'article 159.4.b) de la LCSP, però sí, tal i com disposa l'article 107 LCSP, una garantia definitiva d'un 5% de l'import de base de licitació, exclòs IVA, mitjançant retenció en el preu (apartat L del quadre de característiques). A l'apartat R del quadre de característiques no s'estableix termini de garantia i es justifica la no previsió, de conformitat amb l'article 210 de la LCSP, per la naturalesa del propi contracte que permet el control de l'adequació de la prestació en els termes pactats durant l'execució. La clàusula trenta-vuitena del PCAP preveu que un cop executat el contracte de manera satisfactòria pel contractista es retornarà la garantia definitiva quan l'òrgan competent de fiscalització de la Unió Europea accepti la sol·licitud de certificació presentada (article 16.1.h) DL 5/2021).

D'acord amb els articles 122.2 i 202 de la LCSP l'apartat M del quadre de característiques ha establert condicions especials d'execució de tipus social, com és l'obligació de disposar de pla d'igualtat per a les empreses a partir de 50 treballadors o mesures alternatives per a les empreses que no hi estan obligades, i, l'observança dels principis ètics i les regles de conducta als que s'ha d'adequar l'activitat del contractista previstes a la clàusula trenta-tresena. També es preveu l'obligació d'informar sobre l'estat de l'actuació d'acord amb el citat DL5/2021 i l'obligació de l'empresa contractista –i també, si s'escau, l'empresa o les empreses subcontractistes– ha de complir les obligacions d'informació previstes en l'article 8.2 de l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de recuperació, transformació i resiliència, incidint en l'obligació de l'empresa contractista d'identificar, si escau, les empreses subcontractistes. Així mateix, es configuren com a condicions especials d'execució les obligacions contingudes en les declaracions responsables presentades per l'adjudicatari (apartat J del quadre de característiques).

L'apartat N del quadre de característiques i la clàusula trenta-unena del PCAP preveuen la possibilitat de recollir a la liquidació, en una quantia no superior al 10% del preu del contracte inicial, les variacions que es produeixin durant l'execució del contracte en les unitats d'execució previstes sense necessitat de tramitar una modificació de contracte d'acord amb l'article 309 de la LCSP. De conformitat amb l'article 203 i 204 de la LCSP, aquest apartat del PCAP regula, com a causa específica de modificació del contracte, la necessitat d'ampliar el termini de la fase 2 del contracte (treballs durant l'execució del contracte) sempre i quan l'import de la modificació no superi el 20% de l'import d'adjudicació de la fase 2 i que aquest import sigui superior al que es pot recollir a la liquidació segons el citat article 309 de la LCSP. Es tramitarà una ampliació del termini d'aquest contracte juntament amb el d'obres en el supòsit que calgui ampliar la fase 2, sense necessitat de modificar el contracte, per tal de mantenir la mateixa vigència en els terminis d'execució.

No es preveu la possibilitat de cessió dels drets i obligacions del contracte a tercers pel caràcter intel·lectual de l'objecte del contracte.

L'apartat P del quadre de característiques i la clàusula trenta-cinquena, seguint les previsions de l'article 16.1.g) del RD 5/2021, no permeten la subcontractació de les tasques principals donat el caràcter finalista i vinculat a la recuperació econòmica derivada de la pandèmia dels fons amb què es finança aquest contracte. S'indica que aquestes tasques són les assignades al coordinador de seguretat i salut que és el responsable de la prestació del servei. També es preveu l'obligació dels licitadors d'indicar en les seves ofertes les empreses amb qui subcontractaran així com l'objecte de la subcontractació. Pel que fa al pagament a les empreses subcontractistes el PCAP es remet al que disposen els articles 216 i 217 de la LCSP.

No es preveu la revisió de preus en l'apartat Q del quadre de característiques.

S'identifica en l'apartat U del quadre de característiques el responsable del contracte amb les funcions detallades a la clàusula vint-i-quatrena del PCAP.

L'annex 14 del PCAP detalla la finalitat del tractament de les dades personals que l'ACA obtingui dels licitadors en el marc del procediment de licitació per a les quals és d'aplicació la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals. Es fa constar que l'òrgan de contractació és el responsable del tractament de dades personals. I s'indiquen els drets que poden exercir els licitadors en relació amb el tractament de les seves dades personals.

La clàusula vint-i-dosena del PCAP es refereix a les penalitats per demora en l'execució i per incompliment parcial o compliment defectuós, i, preveu el procediment per a la seva aplicació. L'òrgan de contractació aprovarà les penalitats prèvia proposta raonada del responsable del contracte (cada penalitat imposada no podrà superar el 10% del contracte ni el 50% per a la totalitat). El detall de les penalitats es troba a l'annex 15 del PCAP.

S'estableixen unes penalitats reforçades per demora i se'n justifica la seva regulació en base a la programació de l'actuació objecte del contracte en la planificació hidrològica. També es detallen les penalitats per canvi dels membres de l'equip tècnic compromesos a adscriure en l'execució (sempre mantenint les característiques ofertes) quan no es notifiqui dins del termini previst. També es recull una penalitat per l'incompliment per part del contractista del dret de la competència quan s'hagi declarat en una resolució ferma d'autoritat competent. Així mateix, es fixen penalitats per incompliment de les condicions especials d'execució previstes a l'apartat M del quadre de característiques, d'entre les que destaca la previsió de la penalització per incompliment de les obligacions d'informar sobre l'estat de l'actuació, donant-se compliment al que disposa l'article 16.1.h) del DL 5/2021.

El PCAP, en l'annex 17 qualifica com a obligacions essencials (als efectes de resolució de contracte de l'article 211.1.f) de la LCSP) el compromís d'adscripció permanent de l'equip d'execució d'aquest contracte durant la totalitat de la seva vigència del coordinador/a de seguretat i salut i suplent/a del coordinador/a oferts, que necessàriament han de complir amb els requisits establerts en el plec de bases tècniques d'aquesta licitació.

Es preveu el règim ordinari de recursos, en atenció a la quantia del contracte no procedeix el règim del recurs especial en matèria de contractació que regula l'article 44 LCSP.

La jurisdicció contenciosa-administrativa és la competent per resoldre les qüestions litigioses del contracte tot i que es preveu la possibilitat de sotmetre a l'arbitratge la resolució de controvèrsies entre les parts en matèries de lliure disposició en els termes de la Llei 60/2003, d'arbitratge.

Conclusions

S'informa favorablement el Plec de clàusules administratives particulars del contracte de serveis sotmès a informe.